

SINIF TEKRARI UYGULAMASINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Investigation Of Primary Teachers Opinions About Class Repeat Application

Reference: Edis, Ş. & Yılmaz, M. (2020). "Sınıf Tekrarı Uygulamasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi", *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, (Issn:2630-631X) 6(34): 1367-1373.

Şeyda EDİS

Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Bartın/ Türkiye

Doç. Dr. Muammer YILMAZ

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Bartın/ Türkiye

ÖZET

Eğitim sisteminin temel amacı, Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, genel kültür bilgisi olan, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunabilecek insanlar yetiştirmektir. Öğrencilerde istenilen davranışların geliştirilmesi için bu sistemin değerlendirilmesi, planlanan davranışlardan hangilerinin geliştirildiği, hangilerinin geliştirilemediğinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Öğrencinin istenilen davranışlara ulaşım sağlamadığı yapılan ölçme ve değerlendirmeyle belirlenmektedir. Ölçme, gözlenen bir duruma, belirlenmiş kurallara uygun değer verme ve sayısallaştırma işlemidir. Eğitim sisteminin değerlendirilmesi için sistemin, amaçlarını ne ölçüde yerine getirdiği ve varsa engelleyici öğelerin neler olduğunun belirlenmesi gerekir. Bu çalışmanın amacı; sınıf tekrarı ile ilgili sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Bartın ilinde çalışmakta olan 50 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel model kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak 5 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanmasında uzman görüşü alınmıştır. Elde edilen verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden yüzde kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin %84'ü sınıf tekrarı yapılmaması sonucunda öğrencilerin üst sınıflardaki derslerde güçlük çekileceğini,%76'sı sınıf tekrarı yapılmamasının, öğrencileri ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyeceğini,%60'ı öğrencilerin sınıf tekrarı yapmaması durumunun öğretmen otoritesini zayıflatmayacağını,%100 öğrencilerin sınıf tekrarı yapma durumunun veli onayına sunulmasını doğru bulmadıklarını ve %80'i sınıf tekrarı yapılmaması durumunun öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyeceğini ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Tekrarı, Sınıf Öğretmenleri, Öğrenci, Öğrenci Başarısı, Ölçme.

ABSTRACT

The main purpose of the education system is to raise people who have general cultural knowledge and can contribute to their economic, social and cultural development, depending on Atatürk's principles and reforms in the National Education Basic Law. In order to develop the desired behaviors in students, it is necessary to evaluate this system and to determine which of the planned behaviors are developed and which are not developed. Whether the student achieved the desired behaviors is determined by the measurement and evaluation. Measurement is the process of valuing and digitizing an observed situation in accordance with the determined rules. In order to evaluate the education system, it is necessary to determine the extent to which the system fulfills its objectives and, if any, what are the obstacles. The aim of this study: is to examine primary teacher views on classroom repetition. The study group consists of 50 classroom teachers working in Bartın province. Descriptive model, one of the qualitative research methods, was used in the research. In the research, semi-structured interview form consisting of 5 items was used as data collection tool. Expert opinion was taken in the preparation of the semi-structured interview form. Percentage of statistical processes were used in the analysis of the data obtained. As a result of the research, 84% of primary teachers say that students will have difficulty in upper classes as a result of not repeating classes, 76% said that failure to repeat the class would negatively affect students ' future exams. 60% of students not doing repetition will not weaken teacher authority. 100% of students do not find it right to submit their repetition to parental approval and It was found that 80 %stated that failure to repeat the class would negatively affect students ' course work behavior.

Keywords: Class Repetition, Primary Teachers, Student, Student Success, Measuring

1. GİRİŞ

Eğitim, insanlığın doğuşuyla başlayan, hızla gelişen ve ilk çağlarda insanların edindikleri bilgileri çevrelere aktarmalarıyla başlayan, yazının bulunmasıyla hızla ilerlemiş ve bilimsel bir yapıya kavuşmuştur (Güneş, 2016). Eğitim, insanın hayatta kalma mücadelesini, gerek beslenme ve gerekse tehlikelerden kendini korunma boyutunda konu edinirken; modern dönemlerde daha sağlıklı yaşama, daha kültürlü olma, daha sosyal olma ve bazen de başkalarına üstünlük kurma durumlarında ortaya çıkmaktadır (Ayas, 2013). Çağın gerektirdiği bilgi seviyesine ulaşabilmek

ancak eğitim sisteminin verimli olabilmesine bağlıdır. Gelecek nesillerin toplumun gereksinimlerini karşılayacak düzeyde yetiştirilmesi, eğitim sayesinde olmaktadır.

Eğitim birbiriyle iç içe olan iki temel süreci kapsamaktadır. Bunlar değişme ve gelişmedir. Eğitimin amacı bireyin değişmesini sağlayabilmektir (Güneş, 2015). Eğitim sisteminin temel amacı, Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, genel kültür bilgisi olan, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunabilecek insanlar yetiştirmektir (Akyüz, 2012). Öğrencilerde istenilen davranışların geliştirilmesi için bu sistemin değerlendirilmesi, planlanan davranışlardan hangilerinin geliştirildiği, hangilerinin geliştirilemediğinin ortaya çıkarılması gerekmektedir (Baykul ve Tertemiz, 2004). Öğrencinin istenilen davranışlara ulaşım ulaşmadığı yapılan ölçme ve değerlendirmeyle belirlenmektedir.

Ölçme, gözlenen bir duruma, belirlenmiş kurallara uygun değer verme ve sayısallaştırma işlemidir (Büyüköztürk, 2018). Eğitim sisteminin değerlendirilmesi için sistemin, amaçlarını ne ölçüde yerine getirdiği ve varsa engelleyici öğelerin neler olduğunun belirlenmesi gerekir.

Öğrencilerin başarısına ilişkin değerlendirme, genellikle öğretme-öğrenme sürecinin sonunda gerçekleşmekte ve öğretimden bağımsız bir durum olarak görülmektedir. Oysa ki, öğrencileri değerlendirilirken; kullanılan değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin öğrenme durumları, değerlendirme sürecine nasıl hazırlandıkları ve içeriği ne kadar öğrendikleri gibi çok farklı değişkenlerin etkileri incelenmelidir (Büyüköztürk ve Gülbahar, 2008).

Eğitim sisteminin işlem basamağındaki uygulayıcıları konumunda yer alan öğretmenler açısından en önemli iş; öğrencilerin okuldaki akademik başarılarını ölçüp öğrencilere not vererek, öğrencinin başarılı veya başarısızlığı hakkında karar verme mercileri olmalarıdır (Yaşar, 2014). Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayımlanmış olduğu yönetmeliğe göre ilkokullarda bir üst sınıfa devam etmek veya bu kurumdan mezun olabilmek için öğrencinin yıllık notunun aritmetik ortalamasının bütün derslerden ikinin üstünde olma zorunluluğu vardır. İki ve ikinin üstünde ortalamaya sahip öğrenciler bir üst sınıfa geçirilirken, sınıf seviyesine göre yetersiz olan öğrenciler için ikinci yarıyıl başında sınıf veya branş öğretmenleri, okul rehber öğretmeni, okul yönetimi ve öğrenci velilerince öğrencinin, okulun ve çevrenin şartlarına göre alınabilecek önlemler üzerine geniş çaplı tedbirler alınması kararlaştırılır (MEB, 2014). Böylece öğrencinin sınıf tekrarı yapıp yapmayacağına karar verilir.

Sınıf tekrarı; öğrencilerin öğretim yılı içerisinde karşılaştığı sorunlarla ilgili destek ve iyileştirici faaliyetler verilmesine rağmen, öğrencilerin yılsonuna kadar belirlenen hedefleri karşılama konusunda hala başarısız olmaları durumunda, aynı sınıfı bir kez daha tekrar etmelerini ifade etmektedir. Tüm eğitim sistemlerinde, öğrencilerin gelişimi eğitim-öğretim yılı boyunca değerlendirilmekte ve zorluk yaşayan öğrencileri belli bir seviyeye çıkarmak için destek amaçlı sınıf tekrarı yapılmaktadır (Eurydice, 2011).

Milli Eğitim Yönetmeliğine göre; öğrencinin bir üst sınıfa geçmesine kararı verilirken, öğretim yılı boyunca akademik ilerlemesi göz önünde bulundurulmaktadır. Öğrencinin aldığı notlar, bilgi, beceri ve tutumlar da dahil olmak üzere, öğrencinin akademik ilerlemesi tüm yönleri ile bir arada değerlendirilmektedir. Sınıf tekrarı için kurulan kurulda velilere yer verilmesi ve sınıf tekrarında söz hakkına sahip olmaları, öğrenci için verilen kararda ne kadar tarafsız olunabileceği sorusunu ortaya çıkarmaktadır (MEB, 2014). Eğitim örgütlerinin işlevlerini yerine getirmesi ve amaçlarına uygun olarak çalışabilmesi yapılacak uyguna düzenlemelerle doğrudan ilişkilidir (Ergün, 2011).

Öğrencinin sınıf tekrarı yapıp yapmamasına karar verirken, öğrenci velisinin karar verme sürecine dâhil edilmesi, objektif karar alınmasını engelleyebilir. Çünkü hiçbir ebeveyn çocuğunun olumsuz yanını görmek istemez. Bu noktada öğrenci velileri genellikle çocuklarının sınıf tekrar yapmasını istemeyeceklerdir. Öğrencinin eksik ve temelsiz bilgilerle bir üst sınıfa devam etmesi, onun derslerde daha da güçlük çekmesine yol açabilir. Çünkü öğretim programı sarmal bir yapıya sahiptir. Aynı konu bir üst sınıf daha detaylı olarak işlenmektedir. Eksik bilgi ile üst sınıfa geçen öğrencilerin ileriki yıllarda girecekleri sınavlarda da başarısız olma ihtimalleri de yüksektir.

Öğrencinin sınıf tekrarı yapıp yapmayacağı tek karar mercii öğretmen olmalıdır. Çünkü öğretmenler, eğitim-öğretim boyunca öğrenciyi bir bütün olarak değerlendirmektedir. Öğrenciyi objektif olarak yaptıkları sınavlarla değerlendirmektedirler. Öğrencilerin bu sınavlardan almış oldukları notlar, objektif değerlendirmenin bir kanıtıdır. Bu yönüyle yapılan araştırmada sınıf tekrarı uygulamasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelenmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı sınıf tekrarı uygulamasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir.

Araştırmada bu genel amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır:

- ✓ Sınıf tekrarı yapılmaması sonucunda, öğrencilerin üst sınıflardaki derslerde güçlük yaşayıp, yaşamadığına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- ✓ Sınıf tekrarı yapılmamasının, öğrencilerin ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyip, etkilemediğine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- ✓ Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmaması durumunun, öğretmen otoritesini zayıflatıp, zayıflatmadığına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- ✓ Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmasının veli onayına bırakılmasını doğru olup, olmadığına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- ✓ Sınıf tekrarı yapılmaması durumunun öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyip, etkilemediğine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada betimsel model kullanılmıştır. Betimsel model, var olan bir durumu, var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2009).

2.2. Araştırma Çalışma Gurubu

Araştırmanın çalışma grubunu Bartın ilinde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda görev yapan 50 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmektedir. Araştırmacı tarafından araştırmanın amacına uygun olarak 5 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında uzman görüşü alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma sonucu elde edilen verilerin analizi içerik analizi kullanılarak yapılmıştır. Görüşme formunda yer alan her bir soruya karşılık verilen tüm cevaplar kodlanarak ifade edilmiştir. Kodlanan cevaplar bir üst kategoride temalara ayrılmıştır. Kodlama yapılırken benzer ifadeler aynı grupta yer almıştır. Araştırmada güvenilirliği sağlamak için metaforların kategorileştirilmesinde 2 araştırmacının görüşü alınmıştır. Güvenirlik 0.83 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden yüzde kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen verilere yer verilmektedir. Bu veriler tablolar halinde gösterilmektedir.

Tablo 1. Sınıf tekrarı yapılmaması sonucunda, öğrencilerin üst sınıflardaki derslerde güçlük çekip çekmeyeceğine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Sınıf tekrarı yapılmaması sonucunda, öğrencilerin üst sınıflardaki derslerde güçlük çekeceğini düşünüyor musunuz? Neden?	Evet (%84)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dersler sarmal yapıda ilerlemektedir. %54 ➤ Öğrenci eksik bilgi edinmektedir. %33 ➤ Öğrenme isteğini kaybetmektedir. %13
	Hayır (%16)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sınıf tekrarı başarı sağlamamaktadır. %25 ➤ Bilgi açıklığı kapatılabilmektedir. %37 ➤ Tüm öğrenciler bir önceki yılın konularının çoğunu unutmaktadır. %37

Tablo 1'e göre sınıf öğretmenlerinin %84'ü sınıf tekrarı yapılmaması sonucunda öğrencilerin üst sınıflardaki derslerde güçlük çekileceğini, %16'sı ise güçlük çekmeyeceğini belirtmişlerdir. Sınıf tekrarı yapılmadığı durumda öğrencilerin güçlük çekeceğini belirten öğretmenlerin buna gerekçe olarak %54'ü derslerin sarmal yapıda olduğu, %33'ü öğrencilerin eksik bilgi edindiği, %13 ise öğrencilerin öğrenme isteğini kaybettiği yönünde görüş bildirmişlerdir.

Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmama durumunda öğrencilerin derslerinde güçlük çekmeyeceklerini düşünen öğretmenlerin buna gerekçe olarak %25'i sınıf tekrarının başarı sağlamadığı, %37'si bilgi açıklığının giderilebileceği, %37'si ise tüm öğrencilerin bir önceki yılın konularının çoğunu unuttuğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 2. Sınıf tekrarı yapılmamasının, öğrencilerin ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyip etkilemeyeceğine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Sınıf tekrarı yapılmamasının, öğrencilerin ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz? Neden?	Evet (%76)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Her dersin kazanımları birbiriyle bağlantılıdır. %40 ➤ Öğrenci başarıma çabası taşımaz. %18 ➤ Öğrenci temeli sağlam bilgi edinemez. %42
	Hayır (%24)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Öğrenci gelişim dönemi ilerledikçe durumu anlayabilir. %17 ➤ Öğrenci sınavlara farklı yollarla hazırlanabilir. %25 ➤ Sınıf tekrarı ve sınavlar birbirinden farklı iki durumdur. %58

Tablo 2'e göre sınıf tekrarı yapılmamasının öğrencilerin ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyeceğini düşünen öğretmenler %76 oranında iken, sınıf tekrarı yapılmamasının öğrencilerin sınavlarda başarısını düşürmeyeceğini düşünen öğretmenler %24 oranındadır. Öğrencinin sınıf tekrarı yapmamasının sonucunda eğitim hayatı süresince gireceği sınavları olumsuz etkileyeceğinin düşünen öğretmenlerin buna gerekçe olarak %40'ı her dersin kazanımlarının birbiriyle bağlantılı olduğu, %18'i öğrencinin başarıma çabası taşımayacağı, %42 ise öğrencinin temeli sağlam bilgi edinmeyeceği yönünde fikir beyan etmişlerdir.

Sınıf tekrarının, öğrencileri girecekleri sınavlarda olumsuz etkilemeyeceğini düşünen öğretmenlerin buna gerekçe olarak %24'ü öğrenci gelişim dönemi ilerledikçe durumu anlayabileceği, %25'i öğrencinin sınavlara farklı yollarla hazırlanabileceği, %58'i ise sınıf tekrarı ve sınavların birbirinden farklı iki durum olduğu yönünde fikir beyan etmişlerdir.

Tablo 3. Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmaması durumunun, öğretmen otoritesini zayıflatıp zayıflatmayacağına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmaması durumunun, öğretmen otoritesini zayıflatacağını düşünüyor musunuz? Neden?	Evet (%40)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Öğrenci sınıf kurallarına aykırı davranışlarda bulunur. %85 ➤ Öğretmen-öğrenci arasında uyum sorunları yaşanır. %15
	Hayır (%60)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Otorite öğretmen davranışlarına göre oluşmaktadır. %33 ➤ Otorite saygı üzerine kurulmaktadır. %43 ➤ Sınıf geçme, öğretmen otoritesiyle bağlantılı değildir. %24

Tablo 3'e göre öğrencilerin sınıf tekrarı yapmaması durumunun öğretmen otoritesini zayıflatmayacağını düşünen öğretmenlerin oranı %60 iken, öğretmen otoritesini zayıflatmayacağını düşünen öğretmenlerin oranı %40'dır. Sınıf tekrarı yapılmaması durumunun, öğretmen otoritesini

zayıflatmayacağını düşünen öğretmenlerin buna gerekçe olarak %33'ü otoritenin öğretmen davranışlarına göre oluşmadığını, %43'ü otoritenin saygı üzerine kurulduğunu, %24'ü ise sınıf geçmenin öğretmen otoritesi ile bağlantılı olmadığını ifade etmişlerdir.

Öğretmen otoritesinde öğrencinin sınıf tekrarı yapma durumunun etkili olduğunu düşünen öğretmenlerin buna gerekçe olarak %85'i öğrencilerin sınıf kurallarına aykırı davranışlarda bulunacağını, %15 ise öğretmen-öğrenci arasında uyum sorunları yaşanacağını ifade etmişlerdir.

Tablo 4. Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmasının veli onayına bırakılmasını doğru bulup bulmamalarına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmasının veli onayına sunulmasını doğru buluyor musunuz? Neden?	Evet (%0)
	Hayır (%100)
	➤ Öğrenci velisi, çocuğunun başarısız olmasını istemez. %60
	➤ Verilen kararda velinin etkisi olmamalıdır. %40

Tablo 4'e göre öğrencinin sınıf tekrarı yapma durumunun veli onayına sunulması tüm öğretmenler tarafından doğru bulmamaktadır. Sınıf tekrarının veli onayına bırakılmasını doğru bulmayan öğretmenlerin buna gerekçe olarak %6'ı öğrenci velisinin kendi çocuğunun başarısız olmasını istemeyeceği, %40'ise verilen kararda velinin etkisi olmaması gerektiğini yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 5. Sınıf tekrarı yapılmaması durumunun öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyip etkilemeyeceğine yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Sınıf tekrarı yapılmaması durumunun öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyeceğini düşünüyor musunuz? Neden?	Evet(%80)
	➤ Öğrenci ders çalışmadan sınıf geçeceğine inanır. %62
	➤ Bilgi eksikliği, öğrencinin derse karşı olumsuz tutum takınmasına neden olur. %38
	Hayır(%20)
	➤ Başarı çevresel faktörlere bağlıdır. %100

Tablo 5'e incelendiğinde sınıf tekrarı yapılmamasının öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyeceğini düşünen öğretmenlerin oranı %80 iken, öğrencilerin ders çalışma davranışlarını etkilemeyeceğini düşünen öğretmenlerin oranı %20'dir. Sınıf tekrarı yapılmamasının öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyeceğini ifade eden öğretmenlerin buna gerekçe olarak %62'si öğrencinin ders çalışmadan sınıf geçeceğine inanacağını, %38'i ise bilgi eksikliğinin öğrencinin derse olumsuz tutum takınmasına neden olacağı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Sınıf tekrarı yapılmamasının öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkilemeyeceğini ifade eden öğretmenlerin buna gerekçe olarak %100'ü başarının çevresel faktörlere bağlı olduğunu ifade etmişlerdir.

4. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar şunlardır:

1. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin %84'ü sınıf tekrarı yapılmaması sonucunda öğrencilerin üst sınıflardaki derslerde güçlük çekileceğini ifade etmişlerdir. Elde edilen bu sonuç önceki araştırma sonuçlarıyla karşılaştırıldığında bazı benzerlik ve farklılıklar görülmektedir. Başaran (2000) ve Sezer (2007) de yaptıkları araştırma öğrencilerin sınıfı tekrar etmelerinin kendileri için yararlı olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sonuçlarla araştırmadan elde edilen sonuç benzerlik göstermektedir. Ancak Meisels ve Liaw'a (1993) göre çocukları bir ya da daha fazla dönem geride tutmak onların sorununu çözmediği gibi, çocukları okuldan ve arkadaşlarından ayırmak, onların hayatın içinde de geride kalmalarına neden olacağını ifade etmektedirler. Bunun yanında Unicef'in de hazırlamış olduğu öneri raporunda; öğretmenlerin bir kısmının, eksik öğrenmeleri giderme, hataları görme, disiplin sağlama gibi işlevleri nedeniyle sınıf tekrarına olumlu olarak bakmadıklarına yer verilmiştir. Dolayısıyla sınıf tekrarlatma uygulaması eğitsel yarardan çok, çeşitli sakıncaları olan bir etkiye sahiptir (Öğülmüş, 2013).

2. Sınıf öğretmenlerinin %76'sı sınıf tekrarı yapılmamasının, öğrencileri ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyeceğini belirtmişlerdir. Eurydice'e göre (2011) sınıf tekrarı birçok ülkede yürütülmekte olup, bu konudaki temel yönetmelikler ve düzenlemeler genellikle aynı özellikler göstermektedir. Sınıf tekrarının yaygın uygulandığı yerlerde, eğitimciler bu durumun öğrenciler için yararlı olduğu düşüncesini taşımaktadırlar. Jimerson ve Ferguson (2007) ise yaptıkları araştırmada sınıf tekrarı yapan öğrencilerle bir üst sınıfa devam eden öğrencileri karşılaştırmışlardır. Bir üst sınıfa devam eden öğrencilerin sınıf tekrarı yapan öğrencilere nazaran daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Sınıf tekrarı yapan öğrencilerin okulu terk etme olasılıklarının diğer akranlarına göre çok daha fazla olduğunu vurgulamıştır. Bu sonuç ile araştırmadan elde edilen sonuç benzerlik göstermektedir.

3. Sınıf öğretmenlerinin %60'ı öğrencilerin sınıf tekrarı yapmaması durumunun öğretmen otoritesini zayıflatmayacağını düşünürken, %40'ı düşünmemektedir. Elde edilen bu sonuç önceki araştırma sonuçlarıyla karşılaştırıldığında bazı benzerlik ve farklılıklar görülmektedir. Yavuzer (2002), düşük benlik saygısına sahip çocukların pek çoğunun, başarıları ve başarısızlıklarının büyük bir bölümünü kendi kontrollerinin dışındaki diğer etkenlere dayandırdığını iddia etmektedir. Bununla birlikte Avşaroğlu ve Üre (2007) yaptıkları araştırmada öğretmen otoritesinin, öğrencinin başarısı ve başarısızlığında temel neden olmadığını ifade etmişlerdir.

4. Sınıf öğretmenlerinin tamamı (%100) öğrencilerin sınıf tekrarı yapma durumunun veli onayına sunulmasını doğru bulmadıklarını ifade etmişleridir. Öğülmüş (2013), yaptığı araştırmada öğrencilerin sınıf tekrarı kararına öğrenci velilerinin öfkeli oldukları, üzüldükleri ve çocuğuna yönelik olarak olumsuz tepki verdiklerini ifade edilmiştir. Bunun yanında Ailelerin öğrencilere akademik olarak nasıl destek olabilecekleri, başarısızlık yaşayan çocuğa nasıl davranacakları konusunda genel olarak bilgi ve becerilere sahip olmadığı vurgulanmıştır. Bu yönüyle Öğülmüş'ün (2013) elde ettiği bu sonuç ile araştırmadan elde edilen sonuç benzerlik göstermektedir. Sınıf tekrarı uygulaması öğrencilerin, sınıf geçme kaygısı yaşamadan derslerine devam etmesi bakımından faydalı gibi görünse de, öğretmenlerin hareket alanlarını daraltan bir uygulamadır (Şan, 2013).

5. Sınıf öğretmenlerinin %80'isi sınıf tekrarı yapılmaması durumunun öğrencilerin ders çalışma davranışlarını olumsuz etkileyeceğini belirtmişlerdir. Şan (2013) öğrencilerin, sınıfta kalma olmaması nedeniyle derse ve öğretmene karşı ilgisiz olmasının önüne geçmek için sınıf geçme sisteminin getirilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar dikkate alındığında şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Başarısız öğrencilerin sınıf tekrar yapmadan sınıf geçmesi, onların ileride girecekleri sınavları olumsuz etkileyebilir. Bu yüzden bu öğrencilerin sınıf tekrarı yapması gerekmektedir.
- ✓ Öğrencinin sınıf tekrarı yapması konusunda veli onayı alınmamalıdır. Çünkü genel olarak bakıldığında, hiçbir veli kendi çocuğunun sınıf tekrarı yapmasını istememektedir.
- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı başarısız öğrencinin sınıf tekrarı yapmasıyla ilgili yönetmelikte değişikliğe gitmelidir.

KAYNAKLAR

Akyüz, Y. (2012). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Avşaroğlu, S. ve Üre, Ö. (2007). Üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 85-100.

Ayas, A. (2013). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık.

Başaran, İ.E. (2000). *Eğitim yönetimi nitelikli okul*. Ankara: Feryal Matbaası.

- Baykul, Y. ve Tertemiz, N. (2004). İlköğretim birinci, ikinci ve üçüncü sınıf matematik programı üzerine bir değerlendirme. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 29(131), 40-49.
- Büyüköztürk, Ş. ve Gülbahar, Y.(2008). Değerlendirme tercihleri ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 148-161.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: istatistik, araştırma deseni, spss uygulamaları ve yorum* (24.baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Ergün, M. (2011). *Eğitimle ilgili yasal düzenlemeler*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Eurydice, (2011). *Avrupa'da zorunlu eğitim sürecinde sınıf tekrarı, yönetmelikler ve istatistikler*.http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/126TR.pdf
Erişim tarihi: 01.10.2013
- Güneş, F. (2015). Eğitim ve zihinsel değişim. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 1-20.
- Güneş, F. (2016). Bilgiden beceriye sınırsız eğitim. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 1(1), 1-19.
- Jimerson, S. R. ve Ferguson, P. (2007). Alongitudinal study of graderetention: Academicand behavioral out comes of retained students throughadolecence. *School Psychology Quarterly*, 22(3), 314-339.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- MEB.(2014). Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. <http://www.meb.gov.tr/mevzuat/liste.php?ara=6> (26/07/2014).
- Meisels, S. ve Liaw, F. (1993). Failure in grade: Do retained student cat chup? *Journal of Educational Research*, 87(2), 69-77.
- Öğülmüş, S. (2013). *Ortaöğretimde sınıf tekrarı, okul terk sebepleri ve örgün eğitim dışında kalan çocuklar politika önerileri raporu*. Ankara: Aydoğdu Ofset Matbaacılık.
- Sezer, Ö. (2007). Sınıf tekrar eden öğrencilerin bazı demografik özellikleri ile bu öğrenciler ve öğretmenlerinin sınıf tekrar etme hakkındaki görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(14), 31-48.
- Şan, İ. (2013). *İlköğretim kademesinde benimsenen sınıf geçme sistemleri ile uluslararası ölçekli değerlendirme çalışmalarında elde edilen matematik puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. I. Uluslararası Eğitim Programı ve Öğretim Kongresi, Eskişehir, Türkiye.
- Yaşar, M. (2014). Öğretmen adaylarının eğitimde ölçme ve değerlendirme dersine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 64-83.
- Yavuzer, H. (2002). *Eğitim ve gelişim özellikleriyle okul çağı çocuğu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.